

GUIA DOCENT CURS 2019-20

FITXA TÈCNICA DE L'ASSIGNATURA

Dades de l'assignatura	
Nom	Fonaments de Ciència Política
Codi	000006126 (U. Comillas) 143902 (U. Deusto) FPE101011 (U. Ramon Llull)
Titulació	Grau en Filosofia, Economia i Política
Curs	Primer
Quadrimestre	1º
Crèdits ECTS	6
Caràcter	Formació Bàsica
Universitat	Universidad de Deusto, Universidad Pontificia Comillas i Universitat Ramon Llull
Horari	Modalitat presencial (U. Deusto) Dimarts de 9:00 a 11:00 Dimecres de 13:00 a 15:00 Modalitat presencial (U. Ramon Llull) Dimecres: 9:10-11:00 Dijous: 11:15-13:00
Professors	Braulio Gómez (U. Deusto), Agustín Blanco (U. Comillas) i Esther Gabarró Balboa (U. Ramon Llull)
Descriptor	En aquesta assignatura es pretén que l'alumnat adquireixi coneixements bàsics relacionats amb l'estudi científic de la política, els conceptes fonamentals, les metodologies més habituals i les principals qüestions abordades, tot sota la perspectiva multidisciplinària característica d'aquest grau, en diàleg amb la filosofia i l'economia.
Modalitat d'impartició	Presencial (U. Deusto y U. Ramon Llull) No presencial (U. Comillas)

Dades del professorat

Professor modalitat presencial

Nom	Braulio Gómez Fortes
Departament	Treball Social i Sociologia
Despatx	373
e-mail	braulio.gomez@deusto.es
Telèfon	2074

Horari de Tutories	Jueves (15:30-17:30)
Professor modalitat presencial	
Nom	Esther Gabarró Balboa
Departament	Filosofia Práctica
Despatx	
e-mail	esthergabarro@gmail.com
Telèfon	934534338
Horari de Tutories	Es sol·licitarà cita prèvia per correu electrònic.
Professor modalitat no presencial	
Nombre	Agustín Blanco Martín
Departament	Filosofia, Humanitats i Comunicació
Àrea	Filosofia
Despatx	Càtedra Martín Patino
e-mail	ablancom@comillas.edu
Telèfon	91 734 39 50 Extensió: 4273
Horari de Tutories	Es sol·licitarà cita prèvia a través de la plataforma. Es respondrà en un màxim de 48hs.

DADES ESPECÍFIQUES DE L'ASSIGNATURA

Contextualització de l'assignatura
Aportació al perfil professional de la titulació
<p>En aquesta assignatura els estudiants entraran en contacte amb la política com a ciència i amb la metodologia que li és pròpia. Se'ls introduirà en el coneixement acumulat en els últims anys en ciència política sobre el funcionament i organització de les nostres societats des d'una perspectiva analítica i empírica.</p> <p>Quins dissenys institucionals afavoreixen el desenvolupament econòmic, la reducció de la desigualtat o l'absència de corrupció. Quins mecanismes permeten introduir la veu dels ciutadans en la presa de decisions polítiques. Quins són els costos i beneficis de cada un dels sistemes electorals. Com afecta a la democràcia la descentralització dels estats. On resideix la sobirania en una època caracteritzada per la globalització. Com avaluen els ciutadans les nostres democràcies, què esperen els ciutadans dels estats i com avaluen els serveis públics que reben. Aquestes són algunes de les preguntes sobre les quals treballarem amb el nostre alumnat en un marc comparat per a familiaritzar-los amb la rellevància de la ciència política per resoldre alguns dels problemes de la nostra societat.</p>
Prerequisits
Cap.

Competències – Objectius

Competències de l'assignatura

Bàsiques i Generals

- CB3 Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants de caire social, científic o ètic
- CB4 Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions tan a un públic especialitzat com a un de no especialitzat
- CG1 Comprendre i utilitzar la terminologia precisa, els recursos idonis i la documentació adequada per a formular raonaments i judicis crítics ben argumentats en cada un dels àmbits disciplinaris del grau
- CG4 Utilitzar de manera eficient les eines metodològiques pròpies de l'àmbit de les ciències socials i humanes per a localitzar i interpretar críticament fonts, dades i informació, aplicant-les a les activitats i tasques proposades en els diferents àmbits d'estudi
- CG5 Identificar i analitzar els elements més significatius que integren i conformen les diferents realitats socials per a interpretar-les i explicar-les des d'un enfocament sistèmic a través de models holístics propis de les àrees de coneixement del grau (filosofia, política i economia)

Transversals

- CT4 Integrar-se i col·laborar de manera activa en la consecució dels objectius comuns amb altres persones, àrees i organitzacions

Específiques

- CE1 Seleccionar els principis teòrics adequats de les principals teories i els enfocaments treballats al grau per argumentar des de diferents perspectives i recolzant tals arguments en la utilització de metodologies d'anàlisi, paradigmes i conceptes propis de les Ciències Socials i Humanes
- CE4 Identificar, contrastar i avaluar en diversos programes polítics quins elements de les seves propostes estan orientats a la millora de la vida social, utilitzant les eines metodològiques adequades
- CE5 Demostrar coneixement i comprensió dels conceptes bàsics desenvolupats en l'àmbit de la filosofia, la política i l'economia, aplicant-los a tasques de reflexió crítica i argumentada sobre un concepte, tema o noció del camp filosòfic, històric, polític, econòmic o social
- CE14 Conèixer les principals institucions, processos i polítiques de diferents països, per analitzar i valorar possibles escenaris de política internacional, aplicant el mètode comparat

BLOCS TEMÀTICS I CONTINGUTS

Continguts – Unitats Temàtiques
UNITAT 1: QUINA ÉS LA MILLOR FORMA DE GOVERN?
Tema 1: Una introducció a la ciència política empírica
1.1 Què és la política i per què suscita tant d'interès? 1.2 Què pot aportar la ciència política a la solució de problemes rellevants de la nostra societat? 1.3 Conceptes bàsics d'investigació en ciència política: variables, correlacions, teories, paradigmes, hipòtesis, models. Els enfocaments d'investigació.
Tema 2: La Democràcia i els seus crítics
2.1 La democràcia i les diferents formes o sistemes de govern 2.2 Presentació i discussió dels diversos models ideals de democràcia 2.3 El rendiment real de les democràcies: Discussió de dades objectives, percepció ciutadana i avaluació d'experts 2.4 Qui controla als governs? Diferents dissenys de democràcies representatives 2.5 Estat de dret i la igualtat davant la llei
UNITAT 2: QUI PREN LES DECISIONS?
Tema 3: La participació directa dels ciutadans
3.1 Els referèndums 3.2 Altres formes de participació directa en la presa de decisions 3.3 La desigualtat en la participació directa
Tema 4: La participació indirecta dels ciutadans. Les eleccions
4.1 Qui pot votar? 4.2 Qui pot ser escollit? 4.3 Quin és el millor mètode per escollir representats?

Tema 5: Els partits polítics

- 5.1 Per què sorgeixen els partits polítics?
- 5.2 Com escullen els seus líders?
- 5.3 En quines qüestions competeixen pel vot?

UNITAT 3: ON ESTÀ LA SOBIRANIA?

Tema 6: Estat i sobirania

- 6.1 Estats i nacions
- 6.2 La sobirania i els seus límits

Tema 7: El repartiment del poder entre diferents nivells de govern

- 7.1 La descentralització cap a nivells subestats
- 7.2 La cessió de poder cap a nivells supraestats
- 7.3 El poder econòmic i la impotència democràtica

UNITAT 4: QUINS SERVEIS DONEN/HAN DE DONAR ELS ESTATS ALS SEUS CIUTADANS?

Tema 8: El paper de l'Estat en el benestar de les persones

- 8.1 Diversos models d'estat del benestar
- 8.2 L'impacte de la despesa social en el desenvolupament econòmic

Tema 9: Les polítiques públiques

- 9.1 Quins serveis demanden els ciutadans?
- 9.2 Satisfacció amb les polítiques públiques
- 9.3 Atribució de responsabilitats de les polítiques públiques

METODOLOGIA DOCENT

Aspectes metodològics generals de l'assignatura

Metodologia Presencial

Amb caràcter general s'espera que els estudiants assisteixin a classe i s'estimularà el desenvolupament del seu pensament crític i capacitat analítica a través de debats sobre l'actualitat política vinculats al coneixement acumulat sobre el tema des de la ciència política. Es visionaran sèries relacionades amb la política (The Wire, Borgen, Juego de Tronos) com a material de recolzament docent. Al final de cada classe hi haurà un debat obert de 15 minuts per comprovar l'assimilació del coneixement i el desenvolupament de la capacitat crítica. Hi haurà classes teòriques i pràctiques, conferències de convidats, workshops i presentacions de treballs d'investigació. Pararem especial atenció als exemples de l'actualitat política nacional, estatal i internacional com a fil conductor per associar els temes de l'assignatura (eleccions, partits, democràcia, referèndums, descentralització, sobirania, agenda i polítiques públiques) a casos pràctics.

Metodologia No presencial

El treball de l'alumnat es desenvoluparà bàsicament a la plataforma Moodle de l'assignatura. En ella es duran a terme les següents activitats, que requeriran una participació activa i quotidiana de l'alumnat:

- Exposicions del professor a través de vídeos i videoconferències
- Aprofundiment/treball personal de l'alumnat a través de la recerca, lectura i estudi de la documentació proposada pel professor. Aquest treball personal estarà estrictament connectat als fòrums que s'aniran proposant en cada tema. A través dels fòrums es pretén estimular l'aprenentatge col·laboratiu i crear un espai de seguiment de les tasques, de plantejament de dubtes i suggeriments puntuals i d'informació complementària per part del professor.
- Presentacions individuals dels estudiants a través de fòrums i videoconferències sobre temes específics.
- Realització de comentaris de text i elaboració de treballs escrits.
- Participació en debats a través de fòrums virtuals.
- Tutories individuals a través de la plataforma
- Tutories grupals a través de la plataforma virtual

RESUM HORES DE TREBALL DE L'ALUMNAT

MODALITAT PRESENCIAL U. DEUSTO

Treball a l'aula		Treball o activitats fora de l'aula	
Classes teòriques (Exposició de continguts)	Classes pràctiques (Activitats que es desenvolupen a l'aula)	Elaboració de treballs individuals o grupals	Estudi: preparació de l'avaluació
35	25	50	40

MODALITAT PRESENCIAL U. RAMON LLULL			
Treball a l'aula		Treball o activitats fora de l'aula	
Classes teòriques (Exposició de continguts)	Classes pràctiques (Activitats que es desenvolupen a l'aula)	Elaboració de treballs individuals o grupals	Estudi: preparació de l'avaluació
37	23	50	40
MODALITAT NO PRESENCIAL			
Trobades virtuals programades		Treball o activitats autònomes	
Videoconferència	Fòrums virtuals	Elaboració de treballs individuals o grupals	Estudi: preparació de l'avaluació
10	10	80	50
CRÈDITOS ECTS: 6			

AVALUACIÓ I CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

MODALITAT PRESENCIAL (U. Deusto)		
Activitats d'avaluació	CRITERIS	PES
Es formaran petits grups de treball (4-5 persones) que desenvoluparan un estudi de cas sobre algun país analitzant de forma comparativa des d'una perspectiva politològica algun dels temes que formen part del temari d'aquesta assignatura. Prepararan un power point de 10 minuts que serà discutit a classe durant 45 minuts.	Es valorarà l'aplicació dels marcs conceptuals, la capacitat comparativa i la robustesa dels arguments	20%
Preparació individual d'un working paper de 2.500 paraules sobre algun dels tòpics del programa de la Unitat 1 o Unitat 2 de l'assignatura. El working paper s'adaptarà a la següent estructura: a) Resum executiu incloent les conclusions més rellevants. b) Presentació de la pregunta d'investigació c) Revisió de la literatura organitzada temàticament d) Conclusions i implicacions	Es valorarà en primer lloc l'originalitat vinculada a les preguntes i lectures compartides durant el curs. Es valorarà en segon lloc el seu rigor acadèmic	20%

<p>Preparació individual d'un working paper de 2.500 paraules sobre algun dels tònics del programa de la Unitat 3 o Unitat 4 de l'assignatura.</p> <p>El working paper s'adaptarà a la següent estructura:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Resum executiu incloent les conclusions més rellevants. b) Presentació de la pregunta d'investigació c) Revisió de la literatura organitzada temàticament d) Conclusions i implicacions 	<p>Es valorarà en primer lloc l'originalitat vinculada a les preguntes i lectures compartides durant el curs. Es valorarà en segon lloc el seu rigor acadèmic</p>	20%
<p>Participació activa a classe en les discussions, en els debats, en la preparació de lectures i en els treballs de grup</p>	<p>Es valorarà positivament el paper actiu en les classes independentment del valor intrínsec de les aportacions</p>	20%
<p>Realització d'una prova escrita al final del període lectiu</p>	<p>Coneixement general bàsic dels continguts apresos durant el curs</p>	20%

MODALITAT PRESENCIAL (U. Ramon Llull)		
Activitats d'avaluació	CRITERIS	PES
<p><i>Es realitzarà un examen final sobre el contingut complet del programa</i></p>	<p><i>Es valorarà el coneixement general bàsic dels continguts apresos durant el curs</i></p>	40%
<p><i>Es realitzarà durant les classes un examen parcial a meitat del curs</i></p>	<p><i>Es valorarà el coneixement general bàsic dels continguts apresos durant el curs fins a la realització de l'examen parcial</i></p>	20%
<p><i>Es realitzarà un working paper sobre un tema específic a decidir amb el professor sobre el sistema polític d'un país. Extensió màxima de 2.500 paraules. El working paper s'adaptarà a la següent estructura:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>a) Resum executiu incloent les conclusions més rellevants</i> <i>b) Context sociopolític de l'autor</i> 	<p><i>Es valorarà la documentació acadèmica consultada, la sistematització del treball i la presentació a classe</i></p>	15%

<ul style="list-style-type: none"> c) Presentació dels aspectes més rellevants del llibre d) Conclusions i reptes 		
<p>Es realitzarà un working paper sobre el llibre clàssic polític a decidir amb el professor. Extensió màxima de 2.500 paraules.</p> <p>El working paper s'adaptarà a la següent estructura:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Resum executiu incloent les conclusions més rellevants b) Context sociopolític de l'autor c) Presentació dels aspectes més rellevants del llibre d) Conclusions i reptes 	Es valorarà la recepció escrita dels continguts del llibre i del context, així com la presentació a classe	15%
<p>L'assistència a classe és obligatòria. Es requereix participació activa a classe. La falta de participació pot tenir un impacte negatiu en la qualificació final.</p>	Es valorarà positivament el paper actiu a classe independentment del valor intrínsec de les aportacions	10%
MODALITAT NO PRESENCIAL (U. Comillas)		
Activitats d'avaluació	CRITERIS	PES
<p>Prova final*.</p> <p>Es realitzarà per escrit online a la plataforma Moodlerooms o, en cas que no sigui possible aquesta modalitat, per via oral online (Skype amb gravació de l'examen)</p>	<p>Aprenentatge de conceptes i autors</p> <p>Capacitat per a relacionar idees i argumentar lògicament</p> <p>Coneixements de dades i referències històriques i socials</p>	35%
<p>Preparació individual d'un treball escrit de 2.500 paraules sobre algun dels temes del programa de l'assignatura.</p> <p>El treball escrit s'adaptarà a la següent estructura:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Resum executiu incloent les conclusions més rellevants b) Presentació de la pregunta d'investigació c) Revisió de la literatura organitzada temàticament d) Conclusions i implicacions 	Es valorarà en primer lloc l'originalitat vinculada a les preguntes i lectures proposades durant el curs. Es valorarà en segon lloc el seu rigor acadèmic	25%
Participació activa a les activitats de la plataforma	Es valoraran positivament les aportacions als	

	<i>fòrums i les respostes als qüestionaris de cada tema independentment del valor intrínsec de les aportacions</i>	30%
<i>Exposició per videoconferència o a través d'una gravació de vídeo del treball escrit</i>	<i>Es valorarà la claredat expositiva i argumentativa</i>	10%

* Per tal de poder ser avaluat en la convocatòria ordinària, s'han de haver realitzat totes les activitats objecte d'avaluació. Les activitats avaluables han de lliurar-se en les dates indicades pel professor/a. Si per alguna raó degudament justificada i comunicada al professor/a, no s'haguessin pogut lliurar en el període fixat, es podrà fer abans de la data de realització de l'examen de l'assignatura, de manera que el/la professor/a pugui qualificar-les, encara que en aquest cas no estarà obligat a remetre a l'alumne/a els seus comentaris sobre aquestes activitats.

D'altra banda, l'alumne/a té dret a realitzar la prova escrita final, encara que no hagi lliurat tota la resta d'activitats objecte d'avaluació, però només es calcularà la nota final de l'assignatura si ha lliurat totes les activitats i segons els criteris d'avaluació i les ponderacions establertes en aquesta guia docent. En cas de no haver avaluat. En cas de no haver lliurat o realitzat alguna activitat objecte d'avaluació constarà a l'Acta com a "No Presentat" en aquesta convocatòria.

CONVOCATÒRIA EXTRAORDINÀRIA (PRESENCIAL/NO PRESENCIAL)

Els criteris d'avaluació són els mateixos que en la convocatòria ordinària, de manera que cal aportar totes les activitats d'avaluació considerades durant el curs. Es guardaran les notes de les activitats realitzades (fins i tot la de la prova escrita final), a l'espera de que es realitzin les proves pendents. En aquesta avaluació s'aplicaran els mateixos criteris de ponderació que en l'avaluació ordinària. Aquesta mesura s'aplicarà exclusivament únicament en cada curs vigent, fet pel qual, si no se supera la convocatòria extraordinària, la renovació de la matrícula suposarà la repetició de l'assignatura completa.

BIBLIOGRAFIA

Bibliografia Bàsica

- Colomer, J. M. (2009) *Ciencia de la Política*. Barcelona, Editorial Ariel
- Sodaro, M. (ed.) (2006) *Política y Ciencia Política: Una Introducción*. Madrid, McGraw Hill Interamericana de España.
- Vallés, J. M. (2006) *Ciencia Política: una introducción*. Barcelona, Editorial Ariel.
- Hague, R and Harrop, M. *Comparative Government and Politics. An Introduction*. 8th ed., Palgrave Macmillan, 2010

- Roskin, M.G. et al. (2016) *Political Science: An Introduction*. 14 edition. Boston: Pearson
- Bosch, A; Orriols. Ll. *Ciència política per a principiants*. Editorial UOC, 2011

Bibliografia Complementària

- Anduiza, E. y Méndez, M. (1999) *Metodología para la Ciencia Política*, Madrid, CIS.
- Bobbio, N.; Matteucci, N.; Pasquino, G. (dirs.) (1982) *Diccionario de Ciencia Política*. México, Siglo XXI.
- Del Pino, E. y Rubio, J (coord.) (2013) *Los estados del bienestar en la encrucijada*, Tecnos, Madrid.
- Manin, B. (1998) *Los principios del gobierno representativo*. Madrid, Alianza Editorial.
- Newton, K. y Van Deth, J. (2016) *Foundations of comparative politics*. Cambridge, Cambridge University Press.
- Robles, A. y Vargas-Machuca, R, (eds.) (2012) *La buena democracia. Claves de su calidad*. Granada, Universidad de Granada
- Sartori, G. (2002) *Política: lógica y método en las ciencias sociales*. México, Fondo de Cultura Económica.